

5. ULUSLARARASI KATILIMLI TOPRAK VE SU KAYNAKLARI KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün, Kırklareli Valiliği'nin ve Kırklareli Belediyesi'nin destekleri ile Atatürk Toprak Su ve Tarımsal Meteoroloji Araştırma Enstitüsü tarafından 12-15 Eylül 2017 tarihlerinde Kırklareli'nde gerçekleşen V. Uluslararası Katılımlı Toprak ve Su Kaynakları Kongresi enstitünün 3 ayrı salonunda eş zamanlı olarak yapıldı.

Kongrede Bitki Besleme ve Toprak, Tarımsal Sulama ve Arazi Islahı, İklim Değişikliği ve Tarımsal Ekoloji, Tarımsal Mekanizasyon ve Bilgi Teknolojileri, Tarım Ekonomisi ana konularından oluşan başlıklar altında ilgili konular tartışıldı ve bu bağlamda bilimsel bir tartışma platformu oluştu. . Kongrede 27 oturumda; Toprak ve Bitki Besleme alanından 59, Tarımsal Sulama ve Arazi Islahı alanından 37, İklim Değişikliği ve Ekoloji alanından 35, Mekanizasyon ve Bilgi Teknolojileri alanından 10, Tarım Ekonomisi alanından 11 adet olmak üzere 152 adet sözel; Toprak ve Bitki Besleme alanından 52, Tarımsal Sulama ve Arazi Islahı alanından 18, İklim Değişikliği ve Ekoloji alanından 16, Mekanizasyon ve Bilgi Teknolojileri alanından 9, Tarım Ekonomisi alanından 16 adet olmak üzere 111 adet poster bildiri; toplamda 263 adet bildiri sunuldu ve tartışıldı. Bunların haricinde, bazı yabancı katılımcılar tarafından iki ayrı oturumda, kongre konuları kapsamında 4 adet çağrılı bildiri sunumu yapıldı. Bu bağlamda, Josef EITZINGER (Avusturya) "Climate Change and Agriculture in Europe – Study Results and Challenges", Claus Aage Grøn SØRENSEN (Danimarka) "Future Agriculture and Smart Farming", Milena KERCHEVA (Bulgaristan) "Structural Characteristics of Soils from Upward Thracian Plain" ve Donald GABRIELS (Belçika) "Lessons Learned from Small Projects on Combating Desertification" başlıklı çağrılı bildirimlerini sundular.

Kongre konuları ile ilgili alanlarda faaliyet gösteren 18 adet firma kongreye sponsor olmuş ve çeşitli şekillerde maddi destekte bulunmuştur.

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirmelerle dereceye giren en iyi 3 sözel sunum, en iyi 3 poster sunum seçildi. Ayrıca 2019 yılında yapılacak olan VI. Toprak ve Su Kaynakları Kongresine ev sahipliği yapacak kurum belirlendi.

"Kocadere Havzasında Standartlaştırılmış Yağış İndeksi ile Farklı Zaman Ölçeğinde Kuraklık Analizi" başlıklı bildirisini ile en iyi 1. sözel sunum ödülüne Gözen YÜCEERİM,

"Mersin İlinde Örtüaltı Sebze Tarımı Yapılan İşletmelerin Oyun Teorisi Yaklaşımı ile Planlanması" başlıklı bildirisini ile en iyi 2. sözel sunum ödülüne Osman UYSAL,

"Arıtılmış Atıksuyla Sulanan Marulda Patojenik Bulaşıklılığın Belirlenmesi" başlıklı bildirisini ile en iyi 3. sözel sunum ödülüne Perihan TARI AKAP,

"Ergene Nehri ile Sulanan Çeltik Tavalılarının Sediment ve Sulama Suyunda Kobalt (II) ve Nikel (II) Birikim Düzeyleri Analizi" başlıklı bildirisini ile en iyi 1. poster sunum ödülüne Barış Can KÖRÜKÇÜ uygun görülmüştür.

"Optimum Bitki Deseni Çalışmalarının Kısıtlı Sulama Uygulamalarında Önemi" başlıklı bildirisini ile en iyi 2. poster sunum ödülüne Gonca KARACA BİLGİN uygun görülmüştür.

"KOP Bölgesinde Tarımsal Kuraklık ve Toprak Nemi İzlemesi" başlıklı bildirisini ile en iyi 3. poster sunum ödülüne Arzu GÜNDÜZ uygun görülmüştür.

VI. Toprak ve Su Kaynakları Kongresinin ise 2019 yılında, GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından Şanlıurfa İlinde düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Sunulan bildirimlerde, farklı bitkilerin sulanması ve kurağa dayanımını irdeleyen bildirimler ile Tuzlu toprakların ıslahında uygulanan yıkama suyu hacminin etkisinin değerlendirildiği veya Referans

evapotranspirasyon mekansal değişiminin tartişılması gibi, somut araştırma çalışmalarına dayalı bilgiler aktarılmıştır.

Sunulan bildirimler işığında; yapılan çalışmaların Türkiye’de yarı-kurak bölge kuru ve sulu tarımında su kaynaklarının etkin kullanımı ile su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımına önemli katkılar verecek nitelikte olduğu ve farklı bölgeler için kuraklık eylem planlarının hazırlanmasına önemli katkılar vereceği görülmektedir.

Evapo-transpirasyon kayıplarını azaltmak ve toprakta bitki su ihtiyaını karşılayacak iyi uygulamaların başarisına işaret etmesi önemlidir. Özellikle farklı modeller ile zamansal ve konumsal olarak evapo-transpirasyon dinamikleri karşılaştırmalı tartişılmıştır; yer doğrulmalarının önemi vurgulanmıştır.

Uzaktan algılama yöntemleri ve yersel fenolojik gözlemler ile dönemsel bitki su ihtiyaçlarının başarı ile belirlenebileceği ve bitki eşitleri bazında model katsayılarının retilenebileceği ne vurgu yapılmıştır.

Çalışılan modeller tarımsal kuraklığın konumsal ve zamansal olarak başarı ile izlenmesini sağlayacaktır.

Damla sulama çalışmaları ile ilgili sunumlarda hem yer altı ve yer üstü sistemleri su ekonomisi ve etkinliği açısından karşılaştırmalı olarak tartişılmıştır hem de mühendislik projelerinin başarisına değinilmifitir. Çeşitli bölgelerden örneklerle damla sulama sistemlerinin yaygın lde yanlış kullanımı çeşitli etkinlik indisleri ile ortaya konulmuş ve üzüm nerileri verilmiştir.

Toprakta bitki besin elementlerinin sürdürülebilir yönetimi ve gübre giderlerinin azaltılması yönünden tarımsal atıkların geri dönüşümünü başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmek için bir endüstriyel kompost nitesi tasarımları paylaşılmıştır. Toprak verimliliği ve kimyasal girdi ekonomisi açısından tarımsal araştırma deneyiminin ve sürdürülebilir tarım yönetimi politikaların sanayi işbirliği ile yaygınlaştırılmasına örnek olabilecek çalışma tasarımları ortaya konulmuştur.

Sürdürülebilir tarım kapsamında, İklim değişikliği, kuraklık ve gıda güvenliğine yönelik önemli sorunlar başarı ile işlenmiş; zm nerileri araştırmalar sonuçlarına bağlı olarak verilmiştir.

Sürdürülebilir bir tarım için; topraklarda verimliliği sağlanması, etkin bir sulama için ihtiyaç duyulan suyun miktarı ve yönetimi, tarım yapılabilir toprak derinliği ve kalitesi, bitkisel üretim için bölgesel uygunluk ve su-rüzgar erozyonuyla kaybedilen toprakların belirlenmesi ve önleyici tedbirlerin alınması konularının önemi bilimsel olarak ortaya konulmuştur.

Sunulardan ortaya çıkan sonuçlar; veri toplam işinin zahmetli ve zor olduğunu, veriye ulaşım ve paylaşımın yeterli olmadığını, literatüre dayanan bilgi yerine sahada uygulama çalışmalarının daha doğru sonuçlar ürettiğini ortaya koymuştur. Son dönemlerde ülkemizin ciddi yağış yetersizliği veya ekstrem yağış olaylarıyla karşı karşıya kaldığı, küresel iklim değişikliğinin en önemli sonuçlarından olan kuraklığın sıklıkla yaşandığı, yüksek buharlaşmanın etkilerinin arttığı ve bu meteorolojik olayların da toprakta su ve rüzgarla erozyonu artırarak arazi bozulumunu tetiklediği anlaşılmaktadır.

Toprak ve su kaynaklarına yönelik hazırlanacak ve uygulanacak projelerde bu çalışmalarda ortaya konulan bilgilerin dikkate alınması, yapılan çalışmaların uygulamada daha hızla kabulünü sağlayabilecektir.

Korumaya alınan büyük ovalarla ilgili çalışmaların önem arz eden tüm ovalara yaygınlaştırılması ve yasanın eksiksiz uygulanması önem taşımaktadır.

Toprak; tarımsal üretim alternatifsiz yegne kaynağıdır. Bu nedenle, toprak kaynakları korunmalı, geliştirilmeli ve sürdürülebilir kaynak olgusuyla yönetilmelidir.

Arazi Tahribatının Dengelenmesi bütün Dünya’da olduğu gibi ülkemiz için de önemli bir miyondur. Bu bağlamda; erozyon, tuzlulaşma ve alkalileşme, toprak sıkışması, organik maddenin kaybı, yıkanma, kirlenme gibi toprak degradasyonuna yol açan olay, süreç ve faktörlerin lokal,

bölgesel ve ulusal ölçekte sıcak alanlarının belirlenmesi, kontrolü ve izlenmesine yönelik multidisipliner çalışmalara hız verilmelidir.

Ülkemiz açısından son derece önemli olan Arazi Topplulaştırılması konusunda özellikle Toprak Bilgi Sistemine dayalı değerlendirmelere ihtiyaç vardır. Bu bağlamda güncel toprak haritalarının üretilmesi ve dinamik karakterli toprak veri tabanının hazırlanması temel bir zorunluluktur.

Azaltılmış toprak işleme ve toprak işlemez tarım uygulamaları, su hasadı, toprak ıslahı ve organik kaynaklı girdi uygulanması konularında planlı ve etkin yönetim stratejileri geliştirilmeli ve geniş alanlara uygulanmalıdır.

Tarım alanlarının işgali kesinlikle engellenmeli, özellikle I. ve II. Sınıf arazilerde tarım dışı uygulamalar tamamen yasaklanmalıdır.

Toprak ve su kaynaklarının izlenmesi ve yönetim planlamasında Uzaktan Algılama ve Coğrafik Bilgi Sistemlerinin etkin birer araç olarak kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

Toprak ve su ile ilgili kurum ve kuruluşların kapatılmaması, aksine altyapılarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi gerekir.

Kurumların kuruluşları itibariyle, ortalama olarak 50 yılı aşan geçmişi ve toprak-su alanındaki araştırmaları ile geniş bilgi birikimine sahip olan Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitülerinin güçlendirilmesi ihtisas enstitülerinin ve diğer enstitülerdeki toprak ve su kaynakları bölümlerinin, görev alanlarının daha da genişletilmesi şarttır. Yeniden yapılandırılan Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüleri uluslararası ilişkileri ve dünyadaki değişimleri de dikkate alarak, özellikle olası riskler (su kaynaklarının yetersiz kalması, uzun süren kuraklıklar, iklimsel değişimlerden kaynaklanan ve uzun süren aşırı yağışlar, toprakların çoraklaşması ve çölleşme gibi) karşısında senaryolara ve projeksiyonlara dayalı projeler üretmeli ve yeni "araştırma stratejileri" geliştirmelidirler.

Toprak ve Su Kaynakları Kongresi geleneksel olarak devam ettirilmeli, ulusal ve uluslararası katılım ağı çeşitlendirilmelidir. Özellikle Üniversitelerin daha aktif katılımlarının sağlanması için kongrenin düzenleneceği il veya bölgedeki Üniversitelerin Ziraat, Orman, Su Ürünleri, Mühendislik vb. Fakülte ve/veya Programları ile işbirliği geliştirilmelidir.

Kongreye yüksek lisans veya doktora öğrencilerinin daha fazla katılmasını sağlamak için bazı özendirici teşvik yöntemleri üzerinde çalışılmasında yarar olabilir.

Kongreye çalışma süresini tamamlanmış ve kesin sonuç alınmış çalışma sonuçları getirilmelidir. Kongreden çıkarılan sonuçların uygulamaya aktarılması ve bu anlamda politikaya aktarılması önemlidir ve yapılmalıdır.

Kongre süresi içerisinde poster bildirilerin tartışılmasına olanak tanıyacak bir formül bulunması yararlı olacaktır. Kongre dili Türkçe-İngilizce olmalı, ancak hazırlanan sunumların ve bildirilerin İngilizce olarak hazırlanması uluslararası dergilerde özel sayı çıkartılması bakımından önemlidir.

15.09.2017 Kırklareli